

Sygn. akt I CSK 4364/22

POSTANOWIENIE

Dnia 1 marca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mariusz Załucki

w sprawie z powództwa D. Ż. i U. Ż.
przeciwko Ł. I. i Skarbowi Państwa - Prezesowi Sądu Rejonowego w Bielsku
Podlaskim
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym 1 marca 2023 r. w Izbie Cywilnej w Warszawie,
na skutek skargi kasacyjnej powodów
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku
z 24 lutego 2022 r., sygn. akt I ACa 470/21,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od powodów na rzecz pozwanego Ł. I. kwotę 5 400
(pięć tysięcy czterysta) złotych tytułem zwrotu kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Powodowie D. Ż. i U.Ż. wnieśli skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z 24 lutego 2022 r., którym oddalono ich apelację od wyroku Sądu Okręgowego w Białymstoku z 24 marca 2021 r., oddalającego powództwo przeciwko Ł. I. i Skarbowi Państwa – Prezesowi Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim o zapłatę.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów

prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.).

Skarżący uzasadnił wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania występowaniem istotnego zagadnienia prawnego oraz oczywistą zasadnością. W ramach pierwszej przyczyny przyjęcia skargi do rozpoznania wskazali na występowanie zagadnienia prawnego dotyczącego ścisłej interpretacji art. 442¹ § 1 k.c. i liczenia początku biegu przedawnienia, ponieważ Sąd Apelacyjny powiązał dzień początku biegu przedawnienia z faktem złożenia przez powodów sprzeciwu od planu podziału, w którym kwestionowali zasadność naliczenia podatku VAT, chociaż w tej dacie nie wiedzieli ani o realnej wysokości szkody ani o osobie obowiązanej do jej naprawienia.

Oczywistą zasadność skargi powód powiązał zaś z uchybieniami prawu procesowemu i materialnemu wskazanymi w zarzutach skargi.

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego, powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) powinno spełniać wymagania stawiane zagadnieniu prawnemu przedstawianemu Sądowi Najwyższemu przez sąd drugiej instancji w razie powstania poważnych wątpliwości (art. 390 § 1 k.p.c. – zob. m.in. postanowienia SN z 23 stycznia 2014 r., I UK 361/13, z 14 września 2012 r., I UK 218/12), których nie można rozwiązać za pomocą powszechnie przyjętych reguł wykładni prawa (zob. np. postanowienia SN z 8 maja 2015 r., III CZP 16/15, z 24 października 2012 r., I PK 129/12). Wspomniane wątpliwości muszą znajdować się w związku przyczynowym z rozstrzygnięciem sprawy (zob. postanowienie SN z 5 listopada 2014 r., III CZP 79/14, BSN 2014, nr 11, s. 7), który powinien wynikać z uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania (zob. postanowienie SN z 22 listopada 2013 r., III CZP 71/13). Istotne zagadnienie prawne należy jednak postawić w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, by mogło być rozpatrywane w oderwaniu od konkretnego stanu faktycznego, a wątpliwości z nim związane muszą mieć charakter wyłącznie prawny, czyli nie mogą obejmować elementów stanu faktycznego sprawy (zob. m.in. postanowienia SN z 16 maja 2012 r.,

III CZP 14/12, z 9 kwietnia 2015 r., V CSK 547/14, z 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14).

Natomiast przesłanka oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) spełniona jest wówczas, gdy zachodzi niewątpliwa, widoczna na pierwszy rzut oka, tj. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni. Przy czym, o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania konieczne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej. Skarżący powinien uzasadnić tę oczywistość, wskazując jedynie na argumenty mieszczące się w zakresie kognicji Sądu Najwyższego. Nie może więc powoływać się na wadliwość ustaleń faktycznych, ani opierać na innych faktach niż stanowiące podstawę rozstrzygnięcia. (zob. np. postanowienia SN z 11 stycznia 2022 r., II USK 384/21; z 22 grudnia 2021 r., II CSK 390/21; z 31 maja 2021 r., III CSK 152/20; z 13 maja 2021, III USK 103/21 oraz z 9 marca 2021 r., IV CSK 412/20).

Przedstawione uzasadnienie nie motywuje dostatecznie żadnej ze wskazanych przesłanek z kilku przyczyn.

Po pierwsze ogólne odesłanie do zarzutów skargi kasacyjnej jest niewystarczające. Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienie powinny bowiem stanowić oddzielną, w pełni samodzielną jednostkę redakcyjną. Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie podlegają analizie na etapie przedsądu w składzie jednoosobowym, natomiast przytoczone podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie oceniane są dopiero po przyjęciu skargi do rozpoznania w składzie trzyosobowym, w trakcie jej merytorycznego rozpoznawania; oba te elementy muszą być przez skarżącego wyodrębnione, oddzielnie przedstawione i uzasadnione. Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze okoliczności uzasadniające przyjęcie jej do rozpoznania, nie analizuje zaś podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia (zob. np. postanowienie SN z 20 września 2022 r., I CSK 2402/22).

W sprawie nie występuje również istotne zagadnienie prawne. Przede wszystkim, wątpliwość przedstawiona przez skarżących została oparta na elementach stanu faktycznego odbiegających od ustalonych przez sądy *meriti*. Chodzi tu w szczególności o powzięcie przez powodów wiadomości o wystąpieniu szkody i osoby odpowiedzialnej za jej naprawienie. Zgodnie z ustaleniami faktycznymi sądów rozpoznających sprawę powodowie w ogóle nie zdolali wykazać, że ponieśli jakąkolwiek szkodę. Było to zresztą przyczyną oddalenia powództwa przez Sąd pierwszej instancji. Również Sąd odwoławczy zaznaczył na marginesie, że nawet gdyby nie zastosował w sprawie zarzutu przedawnienia, powództwo podlegałoby oddaleniu ze względu na brak szkody po stronie powodów. Ustalenia stanu faktycznego nie podlegają zaś badaniu przez Sąd Najwyższy na mocy art. 398³ § 3 k.p.c.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c., o kosztach postępowania kasacyjnego rozstrzygnął zaś na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 i § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackich.